

မာတိကာ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဥပေျာစဉ်
သမိုင်းပါမောက္ခဦးထွန်းအောင်ချိန်၏အမှာစာ
စကားဦး

၇
၈
၉

အခန်း ၁	ညောင်ရမ်းခေတ်နိုင်ငံရေး	
(က)	နိုင်ငံတော်ကိုပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း	၁
(ခ)	နိုင်ငံ့အင်အားဆုတ်ယုတ်လာခဲ့သောကာလ	၁၇
(ဂ)	မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိ	၃၁
(ဃ)	ကသည်းကျူးကျော်ထိပါးမှု	၃၃
(င)	သမိန်ထောနန်းတက်ခြင်း	၃၇
(စ)	ဟံသာဝတီသားတို့၏ စစ်ဆင်မှု	၃၉
(ဆ)	ကျွန်းကန်မှု	၄၂
(ဇ)	ဟံသာဝတီနှင့်ကသည်းအရေး	၄၇
(ဈ)	အင်းဝကို ဟံသာဝတီသားတို့ သိမ်းယူခြင်း	၄၇
အခန်း ၂	အုပ်ချုပ်ရေး	
(က)	ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေး	၅၃
(ခ)	အဝေးဒေသအုပ်ချုပ်ရေး	၇၉
(ဂ)	အခွန်တော်ကောက်ခံရေး	၉၀
(ဃ)	တရားစီရင်ရေး	၉၆
(င)	စစ်ရေးအစီအရင်စစ်စည်းကမ်းနှင့်စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းပုံ	၁၁၁
အခန်း ၃	စီးပွားရေး	
(က)	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း	၁၃၁
(ခ)	သယံဇာတတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း	၁၄၂
(ဂ)	သစ်တောလုပ်ငန်း	၁၄၈
(ဃ)	လက်မှု၊ ဂီတသဘာဝ၊ အနုပညာနှင့်အထွေထွေလုပ်ငန်း	၁၅၀
(င)	ပြည်တွင်းကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး	၁၅၇
(စ)	နိုင်ငံခြားသားများရောက်ရှိကုန်သွယ်ခြင်း	၁၆၈
အခန်း ၄	လူမှုရေး	
(က)	လူတန်းစားနှင့်လူ့အလွှာ	၁၈၉
(ခ)	လူနေမှုစလေ့	၂၂၀
(ဂ)	ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု	၂၂၀
(ဃ)	ဆယ့်နှစ်ရာသီပွဲတော်	၂၃၈

အခန်း ၅	အနုပညာနှင့်ဗိသုကာလက်ရာ	၂၅၁
	နောက်ဆက်တွဲ ၁	၂၇၃
	နောက်ဆက်တွဲ ၂	၂၈၆
	နောက်ဆက်တွဲ ၃	၂၈၇
	ကျမ်းကိုးစာရင်း	၃၁၁
	အကွရာစဉ် အညွှန်း	၃၁၉

ပြေပုံ၊ ပန်းချီနှင့် စနစ်ပုံစာရင်း

-	ညောင်ရမ်းမင်း တည်တော်မူသည့် နန်းတော်စနစ်ပုံ	၂
-	ရွှေဝမ်းနေပြည်တော်နှင့် ဝန်းကျင်ဒေသ	၄
-	သာလွန်မင်းတရား၏ နန်းတော်စနစ်ပုံ	၁၄
-	ညောင်ရမ်းခေတ် လယ်ထွန်ဟန်	၁၃၂
-	နိဗ္ဗာန်နေကြပုံ	၁၅၂
-	အမျိုးသမီးတစ်ဦး ချိန်ခွင်ဖြင့် ချိန်တွယ်နေပုံ	၁၅၈
-	ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် သုံးစွဲခဲ့သော အလေးများ (၁)	၁၆၃
-	ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် သုံးစွဲခဲ့သော အလေးများ (၂)	၁၆၄
-	အနောက်နိုင်ငံသားနှင့် မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ အိပ်သင့်နေထိုင်ပုံ	၁၇၀
-	အနောက်နိုင်ငံသား ကုန်သည်တစ်ဦး တံခါးစောင့်နှင့် စကားပြောနေပုံ	၁၇၂
-	မိဖုရား၊ မင်းသမီးနှင့် ထီးတော်ပိုး၊ ဝေါတော်ထမ်းတို့၏ ဝတ်ဆင်ပုံ	၂၁၀
-	အမျိုးသမီးများနှင့် အောက်ခြေဝန်ထမ်းတို့၏ ဝတ်ဆင်ပုံ	၂၁၂
-	မိဖုရားအလှပြင်ဟန်	၂၁၄
-	တယောသည်၊ စောင်းသည်၊ ငြင်းသည်တို့ တီးမှုတ် ပျော်ဖြေနေဟန်	၂၁၈
-	ညောင်ရမ်းခေတ် နန်းတော်ဆောင်များ	၂၆၉
-	ဥပမာအားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ လက္ခဏာဖတ်ကုန်ဟန်	၂၇၀
-	မင်းမိဖုရား၊ မှူးမတ်နှင့် မောင်းမိသံတို့ ပူဇော်ကန်တော့ဟန်	၂၇၁
-	ဘုရားလောင်းရှင်သိဒ္ဓတ်ကို ဗြဟ္မာသိကြားတို့ သယ်မြောက်ကြဟန်နှင့် မယ်တော်မာယာ သားတော်ဘုရားလောင်းကို ဖွားဟန်	၂၇၁

**မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏
ဥပေျာစဉ်**

ကျောက်ခေတ် ကြေးခေတ်မှ မျက်မှောက်ခေတ်အထိ စဉ်ဆက်မပြတ်သော မြန်မာ့သမိုင်းကို သုတေသနပြုရေးသားထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ပြီးပြီဖြစ်သည်။ ဤသို့ စီစဉ်ထားသည်နှင့်အညီ ကိုလိုနီခေတ်နှင့် လွတ်လပ်ပြီးခေတ် မြန်မာ့သမိုင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်မှာ ဤအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သည့် ခေတ်ဟောင်း မြန်မာ့သမိုင်း၏ ခေတ်တစ်ခေတ်ဖြစ်လေသည်။

ဤညောင်ရမ်းခေတ်ကို ရှေးအခါက လူအတော်များများ စိတ်ဝင်စားမှု မရှိခဲ့ချေ။ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ခေတ်၊ ပုထိုး၊ ဂူ၊ ကျောင်းနှင့် ကျောက်စာ အများဆုံးရှိသော ပုဂံခေတ်ကို ပြည်သူလူထုနှင့် နိုင်ငံခြားသား ခရီးသွားများက ပို၍စိတ်ဝင်စားကြသည်။ သမိုင်းသုတေသီတို့လည်း ပိုမိုအလေးထား၍ လေ့လာခဲ့ကြသည်။ ကျောက်စာများ၊ ပေ ပုရပိုက်များနှင့် အဆောက်အအုံ အများအပြား အထင်အရှားရှိ၍ နိုင်ငံခြားမှတစ်ဆင့် ကျားစွာလည်း ရှိသော ကုန်းဘောင်ခေတ်ကို မြန်မာပြည်သူများ ရော နိုင်ငံခြားသားများကပါ ပို၍စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်။ ပိုမိုအလေးထား၍လည်း လေ့လာခဲ့ကြသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်ကိုမူ စိတ်ဝင်စားသူ အလေးထားသူ နည်းပါးခဲ့သည်။ စစ်စစ်ညောင်ရမ်းခေတ်သည် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာထိ၊ ဆယ်ကျော် ရှည်ကြာခဲ့သော ခေတ်ဖြစ်သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်ထက်ပင် ပို၍ရှည်ကြာခဲ့သောခေတ်လည်းဖြစ်သည်။ ဤညောင်ရမ်းခေတ်တွင် (၁) ညောင်ရမ်းမင်း (၂) အနောက်တက်လွန်မင်း (၃) သာလွန်မင်း (၄) ပင်းတလဲမင်း (၅) ပြည်မင်း (၆) နရာဝရမင်း (၇) မင်းရဲကျော်ထင် (၈) စနေမင်း (၉) တနင်္ဂနွေမင်းနှင့် (၁၀) မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိဟူသော မင်းဆယ်ဆက် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်ဦး မင်းသုံးဆက်တို့ လက်ထက်တွင် နိုင်ငံ့အင်အား ကြီးမားအောင် စည်းရုံးဆည်းပူးဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ သာလွန်မင်း၏ အစိုးရအရာကို ဆက်ခံသည့် ပင်းတလဲမင်းလက်ထက်တွင်မူ တရုတ်ဘုရင် ရုံးလိနှင့်အတူပါလာသော စစ်သည်များ၏ တိုက်ခိုက်လုယက် ဖျက်ဆီးမှုများကို မတားဆီးနိုင်သဖြင့် နိုင်ငံ့အင်အား စတင်ဆုတ်ယုတ်လာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယိုးဒယားတို့၏ ထိပါးတိုက်ခိုက်မှု၊ မင်္ဂလာဒုံရက်သည်းတို့၏ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှု၊ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ယိုးဒယားတို့၏ ထိခိုက်မှု၊ ဟံသာဝတီသားတို့၏ ပုန်ကန်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံတော်အင်အား ဆုတ်ယုတ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် မင်းဆက်ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ရပုံတို့ကို ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့ဝင် ဦးသိန်းလှိုင်သည် ဤ “ညောင်ရမ်းခေတ်” စာအုပ်တွင် နိုင်ငံရေးအခြေအနေများသာမက ညောင်ရမ်းခေတ်၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အနုပညာနှင့် ဗိသုကာလက်ရာများအကြောင်း တို့ကိုပါ စုံလင်စွာ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အဝေးဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးအကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဝန်ထမ်းစစ်ရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုသုတ တိုးပွားသည်။ စစ်ချီစစ်တက်ရာတွင် တင်းကြပ်သော စစ်စည်းကမ်းများ ချမှတ်ထားခဲ့သည့် သာလွန်မင်းကို လေးစားချီးကျူးအပ်ရပေသည်။ စီးပွားရေးအပိုင်းတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ သယံဇာတကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း၊ လက်မှုအနုပညာလုပ်ငန်းနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

လူမှုရေးအပိုင်းတွင် အိမ်နီးဟာကဲ့သို့ ဇာတ်စနစ် မရှိသော်လည်း အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်တူ၍ လူတန်းစား ခွဲခြားဆက်ဆံပုံ၊ ကျွန်လူတန်းစား ရှိသော်လည်း မြန်မာ့ကျွန်စနစ်သည် အနောက်နိုင်ငံများတွင် ကျင့်သုံးသော ကျွန်စနစ်ကဲ့သို့ တင်းကြပ်စွာ နှိမ်ချဆက်ဆံသော ကျွန်စနစ် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်တို့အပေါ် ကျွန်ပိုင်ရှင်တို့က သက်ညာစွာ ဆက်ဆံပုံတို့ကို ဖတ်ရသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။ ညောင်ရမ်းခေတ်ပြည်သူတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ၊ အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စများ၊ ကုန်းမာရေးနှင့် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုတို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားသည်။ ၁၂ ရာသီပွဲတော်များ ကျင်းပပုံကို ဖော်ပြထားသည်မှာ ဗဟိုသုတများဖွယ်ဖြစ်သည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် ထွန်းကားခဲ့သည့် အနုပညာနှင့် ဗိသုကာလက်ရာတို့မှာလည်း လေ့လာမှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သည်။ စကျင်ကျောက်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကြီးများနှင့် အခြားရုပ်တုများကို ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် စတင်ထုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိမှတ်သားရပါသည်။ စနေမင်း တနင်္ဂနွေမင်းနှင့် မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိတို့ လက်ထက်တွင် တည်ခဲ့သည့် ခေတ်တော်များစွာတို့မှာ ရှေးခေတ်နှင့် နှောင်းခေတ်လက်ရာများနှင့် မတူဘဲ တစ်မျိုးစုံစုံပုံပုံကို ဖတ်ရသည်မှာ ဗဟိုသုတများစွာ တိုးပွားပါသည်။

ဤသို့ညောင်ရမ်းခေတ်(သမိုင်း) အကြောင်းကို နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အနုပညာ ဗိသုကာလက်ရာတို့၌ အခန်းများစွာက သုတေသနပြု၍ ရေးသားထားသော ဤစာအုပ်သည် လေ့လာဖတ်ရှုသူတို့အား အသိသစ် အမြင်သစ် များစွာပေးစွမ်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ရပေသည်။

သုတေသနအဖွဲ့
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန